

Suvestinė redakcija nuo 2010-07-01 iki 2022-10-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [102-3623](#); Žin. 2004, Nr. [156-5687](#); Žin. 2010, Nr. [13-619](#), i. k. 1011010ISTA00IX-602

Nauja redakcija nuo 2010-07-01:

Nr. [XI-651](#), 2010-01-14, Žin. 2010, Nr. 13-619 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-651

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUGALŲ SĖKLININKYSTĖS ĮSTATYMAS

2001 m. lapkričio 15 d. Nr. IX-602
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja žemės ūkio, sodo, daržo ir dekoratyvinių augalų dauginamosios medžiagos tiekimą rinkai, sertifikavimą ir augalų dauginamosios medžiagos įvežimą iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių.

2. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti Įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bendrasis daržovių rūšių veislių katalogas** – Europos bendrijos daržovių rūšių veislių sąrašas, į kurį įrašytos įvairių daržovių rūšių veislės, esančios Europos Sąjungos valstybių narių nacionaliniuose augalų veislių sąrašuose arba daržovių veislių sąrašuose.

2. **Bendrasis žemės ūkio augalų rūšių veislių katalogas** – Europos bendrijos javų, bulvių, runkelių, aliejinių, pluoštinių ir pašarinių augalų veislių sąrašas, į kurį įrašytos minėtų augalų rūšių veislės, esančios Europos Sąjungos valstybių narių nacionaliniuose augalų veislių sąrašuose.

3. **Dauginamoji medžiaga** – sėkla, visas augalas ar vegetatyvinė augalo dalis, skirti tam tikros veislės augalams dauginti.

4. **Dauginamosios medžiagos kategorija** – augalų rūšių dauginamosios medžiagos kokybės grupė, nustatoma pagal dauginamosios medžiagos dauginimo kartas ir jų reprodukcijas.

5. **Dauginamosios medžiagos sertifikatas** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama žemės ūkio, sodo ir daržo augalų rūšis, dauginamosios medžiagos veislė, kategorija ir atitiktis teisės aktų nustatytiems reikalavimams.

6. **Dauginamosios medžiagos sertifikavimas** – teisės aktų nustatyta procedūra, kuria Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos patvirtina žemės ūkio, sodo ir daržo augalų rūšį, dauginamosios medžiagos veislę, kategoriją ir atitiktį teisės aktų nustatytiems reikalavimams.

7. **Dauginamosios medžiagos siunta** – vienos veislės ir kategorijos dauginamosios medžiagos kiekis.

8. **Dauginamosios medžiagos tiekėjas** – fizinis ar juridinis asmuo arba Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka įsteigta Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės įmonė arba kita organizacija ar jos filialas, dauginantys dauginamąją medžiagą ar užsakantys dauginti pagal dauginimo sutartį arba tiekiantys ją rinkai Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka.

9. **Dauginamosios medžiagos tiekimas rinkai** – dauginamosios medžiagos pardavimas, laikymas turint tikslą parduoti, siūlymas parduoti ar kitaip perduoti tretiesiems asmenims. Dauginamosios medžiagos tiekimu rinkai nelaikomi šie veiksmai:

1) tiekimas kontrolės institucijoms oficialiems tyrimams atlikti;
2) tiekimas paslaugų teikėjams, kad jas perdirbtų, supakuotų ar sufasuotų, numatant, kad paslaugų teikėjas neįgyja teisių į dauginamąją medžiagą;

3) tiekimas paslaugų teikėjams turint tikslą išauginti tam tikrą žemės ūkio žaliavą pramonei ar išauginti dauginamąją medžiagą tolesniam dauginimui. Šiuo atveju turi būti užtikrinta, kad paslaugų teikėjas neįgis teisės į patiektą dauginamąją medžiagą ar į gautą derlių.

10. Dauginimo sutartis – dauginamosios medžiagos tiekėjo ir augintojo rašytinis susitarimas, kuriuo suteikiama teisė nurodytoje teritorijoje sutartomis sąlygomis dauginti tam tikros veislės dauginamąją medžiagą.

11. Nacionalinis augalų veislių sąrašas – nacionalinis javų, bulvių, runkelių, aliejinių, pluoštinių, pašarinių augalų, daržovių ir sodo augalų veislių sąrašas.

12. Selekcininkas:

1) vienas ar keli fiziniai asmenys, sukūrę ar atradę ir išskyrę naują augalo veislę;

2) juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigta Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės įmonė arba kita organizacija ar jos filialas, kurių vienas ar keli darbuotojai pagal darbo sutartį arba atlikdami tarnybinę užduotį sukūrė ar atrado ir išskyrė naują augalo veislę;

3) teisių perėmėjas, įgijęs turtines teises į veislę iš šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų asmenų.

13. Veislės palaikytojas – asmuo, užtikrinantis būdingų augalo veislės savybių palaikymą.

ANTRASIS SKIRSNIS NACIONALINIS AUGALŲ VEISLIŲ SĄRAŠAS

3 straipsnis. Augalo veislės įrašymas į Nacionalinį augalų veislių sąrašą

1. Nacionalinį augalų veislių sąrašą Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka sudaro ir tvarko Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba).

2. Selekcininkas ar jo įgaliotas atstovas, norėdamas, kad jo sukurta ar atrasta ir išskirta veislė būtų įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, Tarnybai pateikia paraišką, veislės aprašymą ir kitus šios institucijos nustatytus dokumentus.

3. Augalo veislę įrašoma į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, kai:

1) atlikus tyrimus nustatoma, kad ji yra išskirtinė, vienoda ir stabili;

2) jai yra pasiūlytas tinkamas pavadinimas;

3) atlikus Žemės ūkio ministerijos nustatytų augalų genčių ir rūšių veislių ūkinio vertingumo tyrimus, nustatoma, kad veislė yra geros ūkinės vertės;

4) Valstybinė augalų veislių vertinimo komisija siūlo veislę įrašyti į Nacionalinį augalų veislių sąrašą.

4. Nacionaliniame augalų veislių sąraše privaloma nurodyti įrašytų į šį sąrašą augalų rūšių veislių pavadinimus, veislės palaikytojus, taip pat kitus Tarnybos nustatytus duomenis.

4 straipsnis. Valstybinė augalų veislių vertinimo komisija

Augalų veislių tyrimų rezultatams nagrinėti ir vertinti, pasiūlymams dėl augalų naujų veislių įrašymo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar dėl išbraukimo iš jo teikti sudaroma Valstybinė augalų veislių vertinimo komisija. Jos sudėtį ir nuostatus tvirtina Žemės ūkio ministerija.

TREČIASIS SKIRSNIS DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS SERTIFIKAVIMAS

5 straipsnis. Dauginamosios medžiagos sertifikavimas

1. Dauginamoji medžiaga sertifikuojama pagal privalomuosius dauginamosios medžiagos reikalavimus, kuriuos nustato Žemės ūkio ministerija.

2. Dauginamąją medžiagą sertifikuoja Tarnyba.

3. Kai augalo rūšies veislė išbraukiama iš Nacionalinio augalų veislių sąrašo (taikoma tik toms veislėms, kurios įrašytos ir į Bendrąjį žemės ūkio augalų rūšių veislių ar Bendrąjį daržovių rūšių veislių katalogą), Bendrojo žemės ūkio augalų rūšių veislių ar Bendrojo daržovių rūšių veislių katalogo, jos dauginamoji medžiaga gali būti sertifikuojama ir tiekama Lietuvos Respublikos rinkai iki trečiųjų metų po augalo veislės išbraukimo iš minėto sąrašo ir katalogų birželio 30 dienos.

4. Už dauginamosios medžiagos kokybės įvertinimą bei kokybę patvirtinančių dokumentų išdavimą ir naujų veislių įrašymą į Nacionalinį augalų veislių sąrašą mokama valstybės rinkliava Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Dauginamosios medžiagos tikrinimas vegetacinių bandymų metu

1. Tarnyba atlieka dauginamosios medžiagos vegetacinius bandymus.

2. Tarnybos nustatyta tvarka augalų vegetacinių bandymų metu tikrinamas veislės tapatumas ir veislinis grynumas.

3. Jeigu vegetacinių bandymų metu nustatoma, kad augalo veislė netapati, Tarnyba sustabdo iš šios siuntos gautos dauginamosios medžiagos dauginimą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS TIEKIMAS RINKAI

7 straipsnis. Dauginamosios medžiagos pakavimas, fasavimas ir ženklavimas

1. Dauginamoji medžiaga pakuojama, fasuojama ir ženklinama pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus.

2. Asmenys, tiekdami dauginamąją medžiagą rinkai, atsako už tai, kad šios medžiagos siuntos kokybės rodikliai atitiktų siuntos pakuočių ar fasuočių etiketėse ir dokumentuose nurodytus rodiklius.

3. Genetiškai modifikuotų augalų veislių dauginamosios medžiagos pakuočių ar fasuočių etiketėse turi būti užrašas „GMO“ (genetiškai modifikuotas organizmas).

4. Jeigu dauginamoji medžiaga yra chemiškai ar kitaip apdorota, tai turi būti pažymėta dauginamosios medžiagos siuntos pakuočių ar fasuočių etiketėse.

8 straipsnis. Dauginamosios medžiagos tiekimas rinkai

1. Dauginamąją medžiagą tiekti rinkai gali tik dauginamosios medžiagos tiekėjai.

2. Tiekiamą rinkai dauginamoji medžiaga turi atitikti privalomuosius dauginamosios medžiagos reikalavimus.

3. Už tiekiamos rinkai dauginamosios medžiagos kokybę atsako dauginamosios medžiagos tiekėjai.

4. Tarnyba kontroliuoja, kad tiekiamą rinkai dauginamoji medžiaga atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus.

PENKTASIS SKIRSNIS DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS ĮVEŽIMAS IŠ NE EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ AR NE EUROPOS EKONOMINĖS ERDVĖS VALSTYBIŲ

9 straipsnis. Įvežimo iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ar ne Europos ekonominės erdvės valstybių reikalavimai

1. Įvežti į Lietuvos Respubliką ne Europos Sąjungos valstybėse narėse ar ne Europos ekonominės erdvės valstybėse išaugintą dauginamąją medžiagą galima, jeigu ji atitinka Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus lygiavertės išaugintai Europos bendrijoje dauginamosios medžiagos reikalavimus ir sąlygas.

2. Įvežti į Lietuvos Respubliką ne Europos Sąjungos valstybėse narėse ar ne Europos ekonominės erdvės valstybėse išaugintą dauginamąją medžiagą, kuri nepripažinta lygiaverte

dauginamajai medžiagai, išaugintai Europos bendrijoje, galima tik turint Tarnybos vienkartinį leidimą. Vienkartinių leidimų išdavimo tvarką nustato Žemės ūkio ministerija.

3. Įvežama dauginamoji medžiaga turi būti supakuota ar sufasuota ir pažymėta etiketėmis, taip pat reikia turėti ne Europos ekonominės erdvės valstybės oficialios institucijos, atsakingos už dauginamosios medžiagos sertifikavimą, išduotą kokybės dokumentą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 66/401/EEB dėl prekybos pašarinių augalų sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 1 tomas, p. 55) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40).

2. 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 1 tomas, p. 66) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40).

3. 1992 m. balandžio 28 d. Tarybos direktyva 92/34/EEB dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir sodininkystei skirtais vaisiniais augalais (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 12 tomas, p. 284) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos direktyva 2008/90/EB (OL 2008 L 267, p. 8).

4. 1993 m. liepos 5 d. Komisijos direktyva 93/62/EEB, pateikianti tiekėjų ir įmonių priežiūros bei kontrolės pagal Tarybos direktyvą 92/33/EEB dėl prekybos daržovių dauginamąja ir sodinamąja medžiaga, išskyrus sėklą, įgyvendinimo priemonės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 15 tomas, p. 111).

5. 1993 m. liepos 5 d. Komisijos direktyva 93/64/EEB, išdėstanti tiekėjų ir įmonių priežiūros bei kontrolės pagal Tarybos direktyvą 92/34/EEB dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir vaisiams auginti skirtais vaisiniais augalais įgyvendinimo priemonės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 15 tomas, p. 113).

6. 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/56/EB dėl prekybos dekoratyvinių augalų dauginamąja medžiaga (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 23 tomas, p. 363) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) 806/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 skyrius, 4 tomas, p. 301).

7. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 281) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1829/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 432).

8. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/54/EB dėl prekybos runkelių sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 292) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2004/117/EB (OL 2005 L 14, p. 18).

9. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/55/EB dėl prekybos daržovių sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 313) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40).

10. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/56/EB dėl prekybos sėklinėmis bulvėmis (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 340) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 15 d. Komisijos sprendimu 2008/973/EB (OL 2008 L 345, p. 90).

11. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/57/EB dėl prekybos aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 354) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40).

12. 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas 2003/17/EB dėl sėklinių augalų aprobavimo, atliekamo trečiosiose šalyse, lygiavertiškumo ir dėl trečiosiose šalyse išaugintos sėklos lygiavertiškumo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 38 tomas, p. 82) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimu 2007/780/EB (OL 2007 L 314, p. 20).

13. 2008 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 2008/72/EB dėl prekybos daržovių dauginamąja ir sodinamąja medžiaga, išskyrus sėklą (OL 2008 L 205, p. 28).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2473](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 156-5687 (2004-10-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2473

Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymo pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-651](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-619 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-651

Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymo pakeitimo įstatymas